

Таким образом, эффективная охрана прав имущественных несовершеннолетнего возможна лишь с учетом особенностей его правового статуса. Одной из таких особенностей является взаимосвязь имущественных прав несовершеннолетних с нормами семейного права, что не позволяет в полной мере применить диспозитивность, присущую гражданскому праву.

Налицо тесная связь правовой регламентации прав несовершеннолетнего, в том числе имущественных, с социальной сферой и государственными программами, взаимообусловленность усилий государства, общества, законных представителей несовершеннолетнего в процессе его социализации и формировании его правового статуса.

Необходимыми условиями эффективности государственного воздействия на соответствующие правоотношения с участием несовершеннолетних являются консолидация усилий государственных органов, высокий юридико-технический уровень нормативных правовых актов, разработка мер ответственности государственных органов и должностных лиц за их ненадлежащее исполнение.

Целесообразным представляется формирование особого подхода к правовому регулированию имущественных прав несовершеннолетнего, базирующегося на усилении императивного воздействия на соответствующие отношения в условиях реализации социальной направленности государства и для достижения максимальной защиты прав несовершеннолетнего. Однако придание несовершеннолетнему статуса самостоятельного субъекта права, необходимость защиты его имущественных прав не должна приводить к умалению роли семьи в его воспитании, бесконтрольному вмешательству государства в семейные дела.

Повышение качества и эффективности принимаемых норм, их поэтапная систематизация на основе конституционных норм обеспечивать максимальную детализацию его прав позволит исключить возможность злоупотреблений в имущественных отношениях.

Косяченко Ксенія Едуардівна

старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук

Смирницька Єлизавета Віталіївна

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВПЛИВ ПРИНЦИПІВ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА НА СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ

На сучасному етапі розвитку перед нашою країною постали дуже актуальні проблеми, які стосуються правових категорій та удосконалення великої кількості уявлень про них. Для розбудови демократичної, правової та соціальної держави велику увагу потрібно приділяти принципам та їхньому удосконаленню. Цивільне законодавство та правозастосовна практика побудована саме на принципах, а отже вони являються фундаментальними категоріями цивілістичної науки. Досить важко на даний момент визначити проблеми природи цивільних принципів, оскільки вона являється досить складною, і цей факт прямо вказує, що проблема не є досить вирішеною і потребує глибокого вивчення та усвідомлення.

Принципи права визначаються як основні, загальні (керівні) ідеї, положення, що є основою права, визначають сутність, зміст, призначення і спрямованість правового регулювання суспільних відносин. Правові принципи є тією основою, що характеризує процес зародження, формування, функціонування та розвитку (вдосконалення) права та є вагомими положеннями, на які право повинно спиратись в усіх його проявах [1, с. 366].

Правові принципи розподіляють як певні основні ідеї впливу юридичних норм на суспільні відносини, на принципи права в цілому, принципи окремих галузей, підгалузей і, нарешті, інститутів. Ця ієрархія повинна сприяти уникненню повторень, адже загальні принципи пронизують всю систему принципів і не вимагають повторення. Зауважимо, що чим меншим є елемент правової матерії, тим конкретнішими повинні бути правові постулати, оскільки вони підкреслюють своєрідність цього елемента, його відмітність від інших. «Маючи загальнообов'язковий характер, принципи права сприяють зміцненню внутрішньої єдності й взаємодії різних галузей і інститутів права, норм права й правовідносин, суб'єктивного та об'єктивного права» [2, с. 295].

Основні принципи цивільного законодавства визначено в ст. 3 ЦК України, а саме це: неприпустимість свавільного втручання у сферу особистого життя людини; неприпустимість позбавлення права власності, крім випадків, встановлених Конституцією України

та законом; свобода договору; свобода підприємницької діяльності, яка не заборонена законом; судовий захист цивільного права та інтересу; справедливість, добросовісність та розумність. Окрім цього, принципи пронизують практично всі норми цивільного законодавства, які мають відповідати означеним принципам [3, с. 480].

Відповідно до сучасного розуміння принципу законності при здійсненні цивільних прав можна дійти висновку, що він практично ототожнюється з морально-етичними вимогами, з принципом добросовісності учасників цивільних правовідносин. Слід зазначити, що законність здійснення прав і виконання обов'язків передбачає його підпорядкованість правилам ділової (професійної) етики й моральних принципів суспільства.

Дієвість цінностей права, в тому числі і цивільного, перевіряється практикою. Якщо вони не стають орієнтиром для суб'єктів правовідносин, нівелюються ними, це означає, що в подібному суспільстві втілені у принципах цінності такими не є, а закріплені в нормативних актах засади залишаються декларацією. Зараз Українська держава перебуває на межі катастрофи. Бідність переважної більшості населення знецінює, стирає навіть найбільші цінності, такі як життя, замінюючи їх псевдоцінностями. В сучасних умовах необхідно змінити відношення до принципів цивільного права, оскільки вони складають основу галузі цивільного права, а їх дотримання слугує мірилом правового характеру держави, ефективності всієї діяльності з регулювання суспільних відносин, які складають предмет цивільного права, захисту прав та законних інтересів суб'єктів цивільного обігу [5, с. 129-134].

Серед моральних засад цивільного законодавства особливе місце належить справедливості, яка є визначальною у визнанні за правом загальнолюдських вимірів і надання праву властивостей регулятора суспільних відносин. Зазвичай категорії «право» та «справедливість» ототожнюють, вважаючи їх взаємопов'язаними. Моральність і справедливість права – необхідний мінімум його змісту як регулятора суспільних відносин, адже «мораль встановлює більш високі вимоги до поведінки особи, а її засоби є більш тонкими, тому глибше проникають у пласт людських взаємин» [6, с. 672].

Отже, звертаючи увагу на викладений матеріал, можна дійти висновку, що принципи цивільного права у нашій країні повинні стати нормою на рівні з іншими нормами, які регулюють конкретні відносини. Основою для принципів, їх правильного розуміння та застосування повинна в першу чергу виступати мораль. Саме моральність забезпечує добровільне виконання приписів правових норм. Основну увагу потрібно приділити правовим засадам та їх реалізації не тільки на законодавчому рівні, а і на суспільному. Необхідним процесом у дослідженні принципів цивільного права є приділення цій проблемі постійної уваги. І також ця проблема повинна бути узгоджена не тільки з правовими ідеями, а і з мораллю.

1. Мала енциклопедія теорії держави і права / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2010. 366 с.

2. Теория государства и права: курс лекций / под ред. М.Н. Марченко. К., 2008.

3. Цивільне право України: підручник: у 2-х т. / Борисова В.І. (кер. авт. кол.), Баранова Л.М., Жилінкова І.В. та ін.; за заг. ред. В.І. Борисової. К.: Юрінком Інгер, 2004. Т. 1. 480 с.

5. Бондаренко Н.Л. Принципы гражданского права и их роль в нормотворческой и правоприменительной деятельности // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». Том 22 (61). 2009. № 1. С. 129-134.

6. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина: академ. курс: підручник. К.: ВД «Дакор», 2013. 672 с.

Круглова Ольга Олександрівна
доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Татаренко Валерій Анатолійович
заступник начальника
Шевченківського РВ у м. Дніпрі
ГУДМС України в Дніпропетровській області

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ, ЩО ПОЗБАВЛЕНІ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

Актуальність даної теми полягає у тому, що в останній період значно збільшилась кількість дітей, які позбавлені батьківського піклування та потребують офіційного влаштування, оскільки законодавство в Україні акцентує на даній проблемі значну увагу та розро-